

НАРЕДБА № 3 от 18.09.2002 г. за минималните изисквания за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при работа с видеодисплеи

Издадена от министъра на труда и социалната политика и министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 95 от 8.10.2002 г., отм., бр. 70 от 26.08.2005 г.

кн. 11/2002 г., стр. 449

т. 11, р. 1, № 58

Чл. 1. С тази наредба се определят минималните изисквания за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при работа с видеодисплеи.

Чл. 2. Наредбата не се отнася за работа със:

1. видеодисплеи в шофьорски кабинни и контролни кабинни на транспортни средства и машини;
2. компютърни системи, разположени на борда на транспортни средства;
3. компютърни системи, предназначени за ползване от населението;
4. преносими компютърни системи, които се използват краткотрайно на работното място;
5. калкулатори, касови апарати и технологично оборудване, което има контролен екран за изобразяване на малко количество данни и е предназначен за пряко използване на оборудването;
6. екрани на пишешни машини.

Чл. 3. (1) Работодателят възлага на специалисти по трудова медицина извършването на оценка на работните места за работа с видеодисплеи с цел установяване на всички възможни ситуации и действия, които могат да причинят увреждания, особено на зрението и опорно-двигателния апарат, възникване на психичен стрес и др.

(2) Съобразно резултатите от оценката по ал. 1 работодателят предприема необходимите мерки за отстраняване на установените опасности и възможностите за комбинираното им действие.

Чл. 4. Работните места за работа с видеодисплеи следва да отговарят на изискванията, посочени в приложението.

Чл. 5. Работодателят осигурява на лицата, работещи с видеодисплеи, обучение и информация относно изискванията към конкретното оборудване, работната среда, използваните програмни продукти и възможните рискове за увреждане на зрението, на опорно-двигателния апарат, за възникване на психичен стрес и др., както и с изискванията към тяхното поведение с оглед запазване на здравето им при:

1. постъпване на работа;
2. съществени изменения на организацията на работното място;
3. въвеждане на ново оборудване.

Чл. 6. Работодателят предоставя на лицата, работещи с видеодисплеи, информация за предприетите мерки за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд.

Чл. 7. Работодателят организира трудовата дейност на лицата, работещи с видеодисплеи, по начин, позволяващ периодични прекъсвания на работата с видеодисплеи, които се използват за:

1. почивки, като техният брой, продължителност и ред на ползване са определени в съответствие с изискванията на Наредба № 15 от 1999 г. за условията, реда и изискванията за разработване и въвеждане на физиологични режими на труд и почивка по време на работа (ДВ, бр. 54 от 1999 г.);
2. извършване на други дейности с цел намаляване на трудовото натоварване, дължащо се на работата с видеодисплеи.

Чл. 8. (1) Работодателят предприема необходимите мерки за защита на зрението на лицата, работещи с видеодисплеи, като осигурява изследване на зрителния анализатор от специалист по очни болести:

1. преди започване на работа с видеодисплеи;
2. един път на три години за лицата, ненавършили 40 години, и ежегодно за лицата, навършили 40 години;
3. при възникване на смущения на зрението, за които има основания да се предполага, че се дължат на работа с видеодисплеи.

(2) Работодателят снабдява за своя сметка лицето, работещо с видеодисплеи, с предписани от специалиста по очни болести очила за изпълнение на работата му

при всяка корекция на зрението, установена при изследванията по ал. 1, ако очилата са различни от тези, използвани в извънпрофесионалната дейност на съответното лице.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Видеодисплей" (монитор) означава екран за текстово или графично изображение, независимо от начина на представяне на информацията.

2. "Лице, работещо с видеодисплеи" е всеки работник или служител, който работи ежедневно с видеодисплей не по-малко от половината от максимално установената с Кодекса на труда продължителност на работното време.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 276, ал. 1 от Кодекса на труда.

§ 3. Тази наредба отменя Наредба № 8 от 1996 г. за хигиенните изисквания към работните места за работа с видеодисплеи (ДВ, бр. 29 от 1996 г.).

§ 4. Указания по прилагането на наредбата дават министъра на здравеопазването и министъра на труда и социалната политика.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Наредба № 7 от 15 август 2005 г. за минималните изисквания за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при работа с видеодисплеи (ДВ, бр. 70 от 2005 г.)

§ 3. Тази наредба отменя Наредба № 3 от 2002 г. за минималните изисквания за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при работа с видеодисплеи (ДВ, бр. 95 от 2002 г.).

Приложение към чл. 4

Изисквания към работните места за работа с видеодисплеи

I. Изисквания към оборудването.

1. Използването на оборудването не трябва да предизвиква рискове за лицата, работещи с видеодисплеи.

2. Екран:

а) буквите и знаците, появяващи се върху екрана, са добре и ясно оформени, с подходяща големина и разстояние между знаци, букви и редове;

б) изображението на екрана е стабилно, без трептене или разлика в яркостите на отделните знаци;

в) яркостта и/или контрастът между знаците и фона да се регулират от лицето, работещо с видеодисплеи, и да се променят лесно в зависимост от условията на средата;

г) екранът е подвижен и може да се наклонява, повдига или върти встрани в зависимост от нуждите на лицето, работещо с видеодисплеи;

д) върху екрана няма отражения или отразен блясък, причиняващи дискомфорт на лицето, работещо с видеодисплеи.

3. Клавиатура:

а) клавиатурата е подвижна, позволява заемането на удобна работна поза и не предизвиква умора на ръцете и китките;

б) пространството пред клавиатурата е достатъчно и дава възможност за опора на ръцете и китките на лицето, работещо с видеодисплеи;

в) клавиатурата е с матова повърхност, за да се избегне отразеният блясък;

г) клавиатурата и характеристиките на клавишите са подредени така, че улесняват използването ѝ;

д) знаците върху клавишите са контрастни и четливи при обичайна работна поза.

4. Работна маса и работна повърхност:

а) работната маса и работната повърхност са с височина 680 - 750 мм и достатъчно широки, с ниска отразителна способност и позволяват промени в подреждането на екрана, клавиатурата, документите и останалото оборудване;

б) размерите на работната повърхност са не по-малки от: дължина 1200 мм, ширина 800 мм при дебелина на плота под 30 мм;

в) работната мебел осигурява разстояние между очите на лицето, работещо с видеодисплеи, и екрана не по-малко от 500 - 700 мм, а между очите и клавиатурата 450 - 500 мм;

г) държателят на документи е стабилен, регулира се по височина и наклон и е поставен в положение, осигуряващо минимални движения на главата и очите при работа;

д) работното място дава възможност на лицето, работещо с видеодисплей, да заема най-удобната за него работна поза.

5. Работен стол:

а) работният стол е стабилен и позволява на лицето, работещо с видеодисплей, свобода на движенията и удобна работна поза;

б) седалката се регулира на височина;

в) облегалката на стола се регулира на височина и наклон и осигурява опора на лицето, работещо с видеодисплей;

г) има възможност за поставяне на опора за краката при желание на лицето, работещо с видеодисплей.

II. Изисквания към работната среда.

1. Пространствени изисквания:

а) работното място е проектирано и оразмерено по начин, позволяващ на лицето, работещо с видеодисплей, да сменя работната си поза и работните движения;

б) работното място е с площ не по-малка от 4,5 кв. м;

в) минималната кубатура за едно работно място с видеодисплей е 13 куб. м.

2. Осветление:

а) общото и локалното осветление осигуряват достатъчно добри светлинни условия и подходящ контраст между екрана и заобикалящото го пространство, като се имат предвид видът работа и зрителните изисквания на лицето, работещо с видеодисплей;

б) смущаващите зрението блясък и отражение от екрана да се отстранят чрез съгласуване на устройството на работното място с разположението и техническите характеристики на източниците на изкуствено осветление;

в) в помещения с изкуствено осветление най-малката осветеност на работните места при видеодисплей с позитивен контраст е 300 Lx, а при видеодисплей с негативен контраст – 500 Lx, като конкретните стойности на осветеността над тези нива се определят в съответствие с изискванията на БДС 1786-84 за съответните работни помещения и видове дейности.

3. Предотвратяване на отражения и блясък:

а) работното място е организирано така, че източниците на светлина, като прозорци, пропускащи светлината стени и ярко оцветени повърхности, не предизвикват директен блясък, както и отражения от екрана;

б) прозорците имат завеси или щори, които при нужда намаляват дневната светлина, падаща на работното място.

4. Шумови нива:

а) нивото на шума в работното помещение не надвишава 55 dB (A);

б) при избора на печатащите и другите периферни устройства се оценява шумовата им характеристика.

5. Микроклимат:

а) температурата на въздуха е от 18 до 25 °C; при температура на външния въздух над 25 °C се допуска температурата на въздуха в помещението да е до 28 °C;

б) относителната влажност на въздуха е от 30 до 60 %; при температура на външния въздух 28 °C и повече относителната влажност на въздуха да е до 55 %;

в) скоростта на движение на въздуха да не превишава 0,2 м/сек. за студения период от годината и от 0,2 до 0,5 м/сек. за топлия период на годината.

6. Електрически и магнитни полета:

а) стойностите на електрическите и магнитните полета да съответстват на изискванията на Наредба № 7 от 1999 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване (обн., ДВ, бр. 88 от 1999 г.; изм., бр. 48 от 2000 г. и бр. 52 от 2001 г.);

б) работната мебел и оборудването на работното помещение не са източник на електростатично поле;

в) работното облекло и обувки са изработени от материали, които не натрупват електрични заряди.

III. Изисквания към програмните продукти.

1. Програмният продукт е подходящ за съответната работна задача.

2. Програмният продукт е лесен за ползване и при възможност приспособим

за нивото на знанията и опита на лицата, работещи с видеодисплеи. Без знанието на лицата, работещи с видеодисплеи, не се прилагат количествени или качествени проверки или оценки за извършваната работа.

3. Системите осигуряват обратна връзка към оператора за резултата от неговата работа.

4. Системите представят информация във формат и скорост, съобразени с възможностите на лицето, работещо с видеодисплеи.

5. Прилагат се принципите на софтуерната ергономия, особено по отношение на процеса на обработка на информацията от лицата, работещи с видеодисплеи.